

KUUSAMO

Kohteen nimi:	Rytilampi N
MJ-rekisteritunnus:	305010204
Määrittely:	Kivikautinen asuinpaikka (asuinpaikat/asumuspainanteet) Asuinpainanne
Peruskartta:	452211 Meskusvaara
<u>Sijainti muinaisjäännösrekisterissä:</u> ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7327304, E 594396 p = 7330369, i = 3594607, z = 262,5
<u>Uudet keskikoordinaatit:</u> ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7327254, E 594340 p = 7330319, i = 3594552, z = 262,5
<u>Läntisin havainto</u> ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ): keittokuoppa/kuoppaliesi	N 7327279, E 594232 p = 7330344, i = 3594443, z = 262,5
<u>Koillispää:</u> ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7327324, E 594410 p = 7330389, i = 3594621, z = 262,5

Kohde sijaitsee Kuusamon kirkolta n. 11 km pohjoisluoteeseen Oivanginjärven Rytilammen luoteispuolisella kankaalla olevan mökin luona. Paikalle johtaa metsätie pohjoisesta Posiontieltä. Alue on mäntyä kasvavaa, aluskasvillisuudeltaan niukkaa tasaista ja lähes kivetöntä hiekkakangasta. Kankaan reunat laskevat varsin jyrkästi kohti lampea ja ympäröiviä soistuneita vanhoja järvenlahtia.

Aiemmin on mökille johtavalta metsätieltä (polkutie) tavattu runsaasti kvartsi-iskoksia. Nyt näiden löytökohdalla, kuten muuallakin tien pinta oli kasvanut umpeen ja oli neulasten peitossa. Vanhan löytöpaikan läheisyyteen tehdystä koepistosta tavattiin palanutta kiveä. Mökille johtavan tien vierestä, tien ja rantapenkan välistä, kymmenkunta metriä mökistä koilliseen ja pari metriä törmän taitteesta tavattiin matala painanne, johon tehdystä koekuopasta tuli esiin voimakkaasti värjäytynyttä likamaata ja palanutta kiveä. Kohdassa p = 7330324, i = 3594582 / N 7327259, E 594371 olevan painanteen ala on noin 4 x 5 metriä ja syvyys noin 20 cm. Painanteen luoteisreuna on aivan tiessä kiinni, ehkä osin sen alla. Mökki sijaitsee niemekemäisellä kankaan kulmalla, missä kankaan reuna kääntyy länsiluoteeseen. Mökistä noin 60 metriä länsiluoteeseen ja puolenkymmentä metriä törmän taitteesta tehdystä koekuopasta tavattiin yksi kvartsikaavin kohdassa p = 7330345, i = 3594513 / N 7327280, E 594302. Tästä noin 10 metriä länteen tehdyssä koekuopassa oli palanutta kiveä. Kvartsilöytökohdasta noin 70 metriä länteen, eli noin 130 metriä mökistä, erottui jäkäläisessä maastossa aluskasvillisuudeltaan ympäristöstä poikkeava pieni kuopanne. Tummanvihreän sammalen peittämään kuopanteeseen tehty koepisto paljasti palaneita kiviä huuhtoutumiskerroksessa ja sen alapuolella. Kuopanteen halkaisija on noin 1 metri ja syvyys noin 20 cm. Kyseessä on lähinnä asuinpaikkaan kuuluva(?) kuoppaliesi tai pieni keittokuoppa, joka voi myös olla kivikautta nuorempi.

Havaintojen perusteella paikalla on laajahko asuinpaikka, joka ulottuu mökistä noin 80 metriä koilliseen ja noin 140 metriä länteen. Asuinpaikka vaikuttaa noudattelevan tasaisen kankaan reunaa kapeana vyöhykkeenä ulottuen ainakin noin 15 metrin päähän kankaan reunasta.

Lännessä kankaan reunaan tarkastettiin kaava-alueen rajalle, mutta enempiä havaintoja asuinpaikasta ei tehty, ei myöskään hieman alempana olevalta pieneltä niemekkeeltä, jonka koillispuolelle asuinpaikka näyttäisi päättyvän. Koillisen suunnassa tehtiin muutamia koepistoja, mutta vuoden 1998 havaintokohdasta koilliseen ei asuinpaikkamerkkejä tavattu. Myöskään kankaan pohjoisreunalta ei tavattu mitään muinaisjäänneksiin viittaavaa.

Kohde tarkastettu 13.9.2012 Jokoslahden ranta-asemakaavan arkeologisen selvityksen yhteydessä.

Aiemmat tutkimukset: Inv. 1998 Alakärppä ja Okkonen

Tarkastuslöydöt: KM 39200 (kvartsikaavin)

Kuvat: PPM DG VH 7:2012:20:01-07

Oulussa 3.10.2012

Mika Sarkkinen M.S

Mika Sarkkinen
tutkija
Pohjois-Pohjanmaan museo

